

SAK:	Tittel
<Saksnr>	<Tittel>

Godkjennelse av næringsavtale for duodji 2026-2027

Saksfremlegg

Sametinget, Duojáriid Ealáhussearvi og Sámiid Duodji har gjennomført forhandlinger om en næringsavtale for duodji. Partene har 04.06.2025 blitt enige om en næringsavtale for 2026/2027, gjeldende fra 01.01.2026 til og med 31.12.2027.

Den økonomiske rammen er på kr. 7 500 000 pr. år. Dette er en økning på kr. 300 000 fra 2024. Partene ble blant enige om å øke rammene for investerings- og utviklingstiltak, duodjistipend og kompetanse/opplæring. Organisasjonene Sámiid Duodji og Duojáriid Ealáhussearvi gjør en viktig jobb for duodji, og partene er derfor blitt enige om å styrke organisasjonenes rammer.

Sametinget har et overordnet mål om å utvikle duodji som en framtidsrettet og attraktiv næring. Økt omsetning av egenprodusert duodji for et større marked står sentralt i Sametingets satsing. Med dette menes at duodjinæringen er istand til å tilpasse seg endringer og utfordringer i næringen, og at profesjonaliteten, inntjeningen og lønnsomheten i næringen økes.

Perioden for næringsavtalen videreføres til to år. Tidspunktet for forhandlingene er flyttet fra høsten til våren, slik at duodjiforhandlingene kan koordineres med Sametingets budsjettforhandlinger. Søkere til driftstilskuddsordningen må fortsatt være sertifisert med det fornyede Sámi Duodji-merke. I de årene det ikke er forhandlinger, skal det være et felles dialogmøte med partene der også Sametingets mål og strategier for næringsavtalen kan være tema.

Tabellen nedenfor viser Sametingets budsjett og avsatte midler til næringsavtalen for 2024/- 2025 og 2026/ 2027. Tilskudd til Duodjeinstituhitta og Opplæringskontoret i reindrift og duodji framkommer ikke i tabellen, da disse ikke er en del av næringsavtaleforhandlingene. Det vises for øvrig til næringsavtalen i sin helhet.

Tiltak	Næringsavtalen for duodji 2024/2025	Næringsavtalen for duodji 2026/2027
Inv.- og utviklingstiltak, HMS og etableringstilskudd	800 000	800 000
Bistand til bedrifts- og forretningsutvikling	400 000	400 000
Markedstilpasning/salgsarena	600 000	600 000
Duodjistipend	190 000	300 000

Kompetanse, opplæring, kurs	250 000	450 000
Duodjiverksted	100 000	-
Driftstilskudd duodji	2 800 000	2 800 000
Velferdsordninger	120 000	30 000
Duojáriid ealáhus searvi	630 000	690 000
Sámiid duodji	1 310 000	1 430 000
Sum næringsavtalen	7 200 000	7 500 000

Vurdering

Sametinget er svært fornøyd med at det ble enighet om en ny avtale med begge partene. Sametinget er innstilt på å ha en god dialog og et godt samarbeid, og er innstilt på å finne gode løsninger. Sametinget mener derfor at vesentlige endringer og uforutsette hendelser kan tas opp i dialogmøte påfølgende år, dersom behovet skulle oppstå.

På felles møte 25.04.2025 mellom Sametinget, Duodjeinstituttet, Opplæringskontoret for reindrift og duodji, Sámiid Duodji og Duojáriid Ealáhussearvi ble rapporten om utviklingen i duodjinæringen for søknadsårene 2020-2024 lagt fram. Rapporten baserer seg på de innrapporterte økonomiske tallene fra søkeren selv i forbindelse med søknader om driftstilskudd. Antallet søkere til driftstilskuddsordningen for duodji er relativt lavt. Det begrensede datagrunnlaget innebærer at selv små endringer i de innrapporterte tallene kan ha betydelige utslag på analysens resultater.

Utviklingen i duodjinæringen har vært stabil. Det er fortsatt høyest andel søknader fra duodjiutøvere i Karasjok og Kautokeino. Fra søknadsåret 2020 til søknadsåret 2024 har imidlertid andelen duodjiutøvere fra disse områdene sunket fra 79 % til 68 %. I 2024 var det kun én duodjiutøver registrert i det lulesamiske området, og det var ingen søkere fra det sørsamiske området. I 2023 var det derimot 3 søkere fra lulesamisk område, men ingen fra sørsamisk område. Det er fortsatt flest kvinner som er tradisjonelle duodjiutøvere.

I driftsåret 2021 hadde den gjennomsnittlige duodjiutøveren en duodjiomsetning på ca. kr 424 000. Dersom det gjøres fradrag for to utøvere som har svært store inntekter i forhold til resten, så vil den gjennomsnittlige omsetningen utgjøre kr 239 249. I 2022 var den gjennomsnittlige omsetningen på kr 250 500 når det var gjort fratrekk for de to største duodjivirksomhetene. Uten fratrekk utgjorde den gjennomsnittlige duodjiomsetningen kr 394 618. I 2023 var den gjennomsnittlig omsetning av duodji kr 295 927.

I søknadsåret 2024 var det første gang at Sametingets driftstilskuddsordning var knyttet til Sámi Duodji-merket. Det kom inn 25 søknader, som innebærer en reduksjon på 19 % i forhold til søknadsmassen året før. Sametinget hadde forventet flere nye søkere i 2024, men det viste seg at i 2024 var det kun to helt nye søkere. De resterende har i varierende grad søkt på tilskuddsordningen gjennom flere år. Dette viser at det er et behov for rekruttering til duodjinæringen. I denne forbindelse viser Sametinget til prosjektet bistand til bedrifts- og forretningsutvikling i duodji som skal avsluttes til neste år. Sametinget har forventninger om at dette prosjektet kan ha en positiv innvirkning til rekruttering innenfor duodji som næring.

Sametingsrádets innstilling

Sametinget godkjenner den inngåtte avtalen av 04.06.202 mellom Sámiid Duodji, Duojáriid Ealáhussearvi og Sametinget. Retningslinjene lages av Sametinget i samråd med duodjiorganisasjonene for de ulike ordningene utover det som kommer frem i Sametingets budsjett for 2026.